

Additional File 1: Data collection instrument

Community drug retail outlet staff’s knowledge, attitudes and practices towards non-prescription antibiotics use and antibiotic resistance in the Amhara region, Ethiopia with a focus on non-urban towns.

Sewunet Admasu Belachew^{1,2*}, Lisa Hall¹, Linda A Selvey¹

¹School of Public Health, The University of Queensland, 288 Herston Rd, Herston, Qld 4006, Australia

²School of Pharmacy, Faculty of Medicine and Health Sciences, University of Gondar, Ethiopia

***Corresponding author**

Sewunet Admasu Belachew

School of Public Health, The University of Queensland, 288 Herston Rd, Herston, Qld 4006, Australia

Email: s.admasubelachew@uq.edu.au

Authors’ email address

Linda A Selvey: l.selvey@uq.edu.au

Lisa Hall: l.hall3@uq.edu.au

Data collection tool for community pharmacy self-reported survey

Reference no: _____

District: _____

(Please answer all questions and statements)

Part 1: Characteristics of the community drug retail outlet (CDRO) and CDRO staff

S.N	Items	Responses	(√)
1	Ageyears	
2	Work experience (years) in CDRO		
3	Gender	Male	
		Female	
		Do not want to specify	
4	Level of education	Druggist/pharmacy technician (diploma level)	
		Pharmacist (degree level)	
		Pharmacist (master’s level or more)	
		Non-pharmacy professional (health assistants, nurses etc.)	
		Non-professional	
5	CDRO employment type	CDRO owner	

		Employee	
		Other specify	
6	Type of CDRO	Pharmacy	
		Drug store/shop	
		Rural drug vendor	
7	Employment status	Full time	
		Part time	
8	Are you currently a registered pharmacy professional (have already certificate)?	Yes	
		No	
9	Location of the CDRO	Near to health facility (within 1km, approximately)	
		Far from the health facility (more than 1 km, approximately)	
10	Location of the CDRO	At the centre of the town (within 1km, approximately)	
		Far from the centre of the town (more than 1 km, approximately)	
11	CDRO type	Chain	
		Individual	
12	In total, how many CDRO staff work in your CDRO?		
13	How many of the CDRO staff are on duty in a single day?		
14	On average, how many clients visit your CDRO in a day?		
15	On average in a day, how many clients approach your CDRO (without prescription) requesting for management of their minor ailments (in percentage)		
16	On average, how many prescriptions do you receive per day?		
17	On average, out of the prescription received in a day, how many of them are calling for antibiotic/s (in percentage)?		
18	On average, how many of the antibiotic/s requests in a day are without prescription (in percentage)?		
19	On average, out of the non-prescription antibiotic/s request/s in a day, for how many of the requests do you supply (in percentage)?		
20	Have you received previous training on medication use and dispensing practice (with an emphasis on antimicrobials) in the last 3 years?	Yes	
		No	

Part 2: Knowledge

This section is about your knowledge of antibiotics. Please tick the relevant box in response to the statements.

For each statement you need to tick relevant one box only

S.N	Statement	Yes	No	Unsure
1	An antibiotic is a medicine used to kill or inhibit the growth of bacteria, fungus, virus, and parasites.			
2	Diphenhydramine is an antibiotic used in treating upper respiratory tract infections.			
3	Patients allergic to amoxicillin (anaphylaxis type) should not use cephalexin.			
4	An antibiotic is any agent used to kill or inhibit the growth of bacteria.			

5	If taken too often without a clear indication, antibiotics are less likely to work in the future.			
6	Diseases with viral causes can be treated with antibiotics.			
7	Antibiotics can be used as a preventive measure to fight against future microbial (i.e. fungus, bacteria, virus and parasite) attacks.			
8	Keeping leftover antibiotics from a previous course to use next time for the same infection is a good practice			
9	Patients can stop taking antibiotics when their symptoms improve before completing their prescribed course of therapy.			
10	Acute sore throat can be treated with antibiotics irrespective of the cause			
11	Fever can be treated directly with antibiotics.			
12	Bacterial infections can be treated with antibiotics			
13	Common cold and cough should always be treated with antibiotics.			
14	Wound infection can be treated with antibiotics irrespective of the cause			
15	Acute diarrhoea can be treated with antibiotics irrespective of the cause.			
16	Urinary tract infections can be treated with antibiotics irrespective of the cause.			
17	Dispensing antibiotics without a prescription contributes to inappropriate use of antibiotics			
18	Inappropriate use of antibiotics can lead to ineffective treatment.			
19	Inappropriate use of antibiotics increases the emergence of bacterial resistance to antibiotics			
20	Clients' self-medication with antibiotics contributes to the development of antibiotic resistance.			
21	Antibiotic resistance is an important and serious public health issue facing the world.			
22	Dispensing antibiotics without a prescription will lead to development of antibiotic resistance.			
23	Skipping one or two doses of an antibiotic does not contribute to the development of antibiotic resistance.			
24	Resistant bacteria cannot be spread in healthcare institutions and communities.			
25	Lack of patient adherence to prescribed antibiotic treatment regimens is one of the main causes of antibiotic resistance.			
26	In complete antibiotic course is one of the causes of antibiotic resistance.			
27	Use of antibiotics for longer than normal prescribed course is one of the causes of antibiotic resistance.			
28	The occurrence of antibiotic resistance is mainly a problem in hospital settings compared to the community			
29	Dispensing antibiotic shorter than normal course by CDRO staff is one of the main causes of antibiotic resistance.			
30	I have a clear understanding of the rules and regulations about dispensing antibiotics (with or without a prescription) in Ethiopia			
31	In Ethiopia, antibiotics are categorised under prescription only medications.			
32	CDRO staff can legally dispense antibiotics without a prescription in Ethiopia.			
33	CDRO staff can be penalised for dispensing antibiotics without a prescription.			

Part 3: Attitudes

This section is about your attitude towards antibiotics and/or antibiotic dispensing practice. Please tick the relevant box in response to the statements.

For each statement you need to tick relevant one box only

S.N	Statement	Strongly disagree	Disagree	Never agree nor disagree	Agree	Strongly agree
1	I believe antibiotics may have a role in recovering from the following health conditions, irrespective of their cause;					
	1. Fever					
	2. Common cold and cough					

	3. Acute sore throat 4. Acute diarrhoea 5. Wound infection 6. Uncomplicated urinary tract infection					
2	The CDRO staff should dispense antibiotics without prescription because refusing to dispense antibiotics without a prescription will negatively affect the CDRO's sales and profits.					
3	The education I acquired or the knowledge I have about antibiotics is adequate to allow me to dispense antibiotics without a prescription.					
4	The CDRO staff should dispense antibiotics without prescription because refusing clients' request to dispense antibiotics without prescription may cause client dissatisfaction with the CDRO service.					
5	The CDRO staff should dispense antibiotics without prescription as clients may easily obtain a prescription from their doctor					
6	As the pressure from the CDRO owner to increase sales and profits is high, the CDRO staff should dispense antibiotics without a prescription					
7	A CDRO staff should receive more education about antibiotics to improve appropriate dispensing of antibiotics.					
8	The CDRO staff should dispense antibiotics without prescription as they will get it easily from another retail outlet anyway.					
9	If a patient with a bacterial infection visits a CDRO, the CDRO staff should dispense antibiotics without asking for a prescription.					
10	The CDRO staff should not dispense antibiotics without a prescription because provision of antibiotics without prescription leads to the development of resistance.					
11	The CDRO staff can dispense antibiotics without a prescription because in my opinion, antibiotics use doesn't always cause resistance.					
12	If CDRO staff know that clients have neither the time nor the finance to visit a doctor, they should dispense antibiotics without the prescription.					
13	Antibiotics are already overused by the general public in Ethiopia; therefore, dispensing antibiotics without a prescription is not going to make matters worse.					
14	Dispensing antibiotics without a prescription should be more closely controlled by the authorities.					
15	A CDRO staff should encourage patients to consult a physician and get a prescription before visiting the CDRO.					
16	Promoting appropriate use of antibiotics is a shared responsibility of healthcare professionals, patients and policy makers.					
17	A CDRO staff should dispense antibiotics without prescription because it is always difficult for CDRO staff to refuse supplying					

	antibiotics without prescription with an ever increasing demand from clients.					
18	I believe that as a CDRO staff, I have the right to contribute towards the appropriate use antibiotic in Ethiopia.					
19	Clients should stop self-medicating with antibiotics to prevent the occurrence of antibiotic resistance.					
20	Dispensing antibiotics without a prescription is not a problem because; <ol style="list-style-type: none"> 1. I believe that antibiotics are safe medicines. 2. I believe that antibiotics have no or few side effects. 3. I have the ability to assess the patients' need for antibiotics. 4. I know whether to dispense antibiotics to the patient or refer them to a doctor. 5. I can properly counsel patients on appropriate use of antibiotics. 					

Part 4: Practices

This section is about antibiotic/s dispensing practice. Please tell us how frequently you perform the followings, by ticking the relevant box below for each statement.

For each statement you need to tick one box only

S.N	Items	Never (0%)	Some of the time (25%)	Half of the time (50%)	Most of the time (75%)	Always 100%
1	I dispense antibiotic/s without prescription.					
2	I dispense antibiotics without a prescription up on direct request from a client.					
3	For adult with bacterial infection, I provide antibiotics without asking for a prescription.					
4	I dispense antibiotics without prescription for a family member or someone I know closely					
5	For patients with minor ailments, I dispense antibiotics as over the counter drug.					
6	I dispense antibiotics without prescription for children with bacterial infection.					
7	For a child with viral infection, I dispense antibiotics without prescription.					
8	I dispense antibiotics without a prescription for an adult with viral infection.					
9	Have you dispensed antibiotic/s without prescription for the following condition in the last week, in what level?					

	Common cold or cough					
	Acute diarrhoea					
	Uncomplicated urinary tract infection					
	Wound infection					
	Acute sore throat					
10	In what level, do you currently dispense antibiotic/s without prescription if you encounter a patient with;					
	Common cold or cough					
	Acute diarrhoea					
	Uncomplicated urinary tract infection					
	Wound infection					
	Acute sore throat					

11. Could you please list the most common antibiotic/s dispensed without prescription in your CDRO in the space provided below?

12. Could you please tell us the main reason/s or health conditions for which antibiotic/s dispensed without prescription in your CDRO?

Thank you for your participation!

መጠይቅ

ማጣቀሻ ቁጥር _____

መርጃዉ የተሰበሰበበት ወረዳ _____

(እባክዎ ለሁሉም ጥያቄዎች ምላሽዎን ይስጡ)

ክፍል 1: የመድሃኒት ቤቱንና የመድሃኒት ቤቱ ሰራተኞችን/ባለሙያዎችን ባህሪያት በተመለከተ የሚዳስሱ መጠይቆች

ተ.ቁ	ጥያቄ	ምላሽ	(ህ)
1	እድሜበአመት	
2	የስራ ልምድ (በአመት) በመድሃኒት ቤት ዉስጥ		
3	ጾታ	ወንድ	
		ሴት	
		መግለፅ አልፏልግም	
4	የትምህርት ደረጃ	ዲፕሎማ/ፋርማሲ ቴክኒሻን(ዲፕሎማ)	
		ፋርማሲስት (ዲግሪ)	
		ፋርማሲስት (ማስተርስ ወይም በላይ)	
		የፋርማሲ ባለሙያ ያልሆነ (የጤና ረዳት, ነርስ እና የመሳሰሉት.) ባለሙያ ያልሆነ	
5	የመድሃኒት ቤት ቅጥር አይነት	የመድሃኒት ቤቱ ባለቤት	
		ተቀጣሪ	
		ከተጠቀሱት ዉጭ ካለ ይጥቀሱ.....	
6	የመድሃኒት ቤቱ አይነት	ፋርማሲ/መድሃኒት ቤት/	
		መድሃኒት መደብር	
		የገጠር መድሃኒት ቤት	
7	የቅጥር ሁኔታ	ሙሉ ሰአት	
		በክፊል	
8	የፋርማሲ ሙያ ፍቃድ ምዝገባ ወረቀት አለዎት?	አዎ	
		አይ	
9	የመድሃኒት ቤቱ አድራሻ	ከጤና አገልግሎት መስጫ አጠገብ (በግምት በ 1ኪ/ሜ ክልል ዉስጥ)	
		ከጤና አገልግሎት መስጫ የራቀ (በግምት ከ 1ኪ/ሜ በላይ)	
10	የመድሃኒት ቤቱ አድራሻ	ከአገሩ እምብርት ዉስጥ (በግምት በ 1ኪ/ሜ ክልል ዉስጥ)	
		ከአገሩ እምብርት የራቀ (በግምት ከ 1ኪ/ሜ በላይ)	
11	መድሃኒት ቤትዎ ባለ ቅርንጫፍ ነዉ	አዎ	
		አይ	
12	በ አጠቃላይ፣ በመድሃኒት ቤትዎ ስንት ባለሙያ/ሰራተኛ አለ?		
13	በእያንዳንዱ ቀን ስንት ባለሙያ/ሰራተኛ በስራ ላይ ናቸዉ?		
14	በአማካኝ በቀን ስንት ህሙማን/ደንበኛ/ መድሃኒት ቤትዎን ይጎበኛል?		
15	በአማካኝ በቀን ስንት ደንበኞች ለጥቃቅን በሽታቸው (ማይነር ኤልመንት) የመድሃኒት ማዘዣ ሳይዙ ህክምና ይጠይቃሉ? በመቶኛ ይመልሱ		
16	በአማካኝ በቀን ስንት የመድሃኒት ማዘዣ ያስተናግዳሉ/ይቀበላሉ?		
17	በአማካኝ በቀን ከተቀበሉት የመድሃኒት ማዘዣ ምን ያህሉ የፀረ-ባክቴሪያ/ዎች ትዕዛዝ ነው ወይንም ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን አካቷል? በመቶኛ ይመልሱ		

18	በአማካኝ በቀን ከሚመጡ የፀረ-ባክቴሪያ መጠይቆች ምን ያህል ያለ መድሃኒት ማዘዣ ነው? በመቶኛ ይመልሱ		
19	በአማካኝ በቀን ያለ መድሃኒት ማዘዣ ከሚመጡ የፀረ-ባክቴሪያ/ዎች መጠይቆች ምን ያህልን ያድላሉ (ይሸጣሉ)? በ መቶኛ ይመልሱ		
20	የመድሃኒት (በተለይ ስለፀረ-ረቂቅ ትህዋሲያን) አጠቃቀም እና እድላ ትግበራን በተመለከተ ስልጠና ወስደዉ ያዉቃሉ ባለፉት ሶስት አመታት ውስጥ?	አዎ	
		አይ	

ክፍል 2: እውቀትን በተመለከተ

ይህ የመጠይቅ ክፍል ስለ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች ስላለዎት እውቀት ነው። እባክዎ ተገቢው ሳጥን ላይ ምልክት በማድረግ ይምረጡ።

ለእያንዳንዱ ጥያቄ አንድ ሳጥን ብቻ ላይ ነው ምልክት የሚያደርጉት

ተ.ቁ	ጥያቄ	አዎ	አይ	እርግጠኛ አይደለሁም
1	ፀረ-ባክቴሪያ፣ ባክቴሪያን፣ ቫይረስን፣ ፈንገስን፣ ፓራሳይትን ለመግደል ወይም እድገታቸውን ለመግታት የሚጠቅም መድሃኒት ነው።			
2	ዳይፌንግላይዲን ፀረ-ባክቴሪያ ሲሆን የላይኛው መተንፈሻ አካላት በሽታን(ኢንፌክሽን) ለማከም ነው የምንጠቀምበት።			
3	ለአሞክሳሲሊን አለርጂ (የሰውነት አለመቀበል ካጋጠመዎ) ከሆኑ ሴፋሌክሲን መጠቀም የለባችዉም።			
4	ፀረ-ባክቴሪያ ባክቴሪያን ለመግደል ወይም እድገታቸውን ለመግታት የሚያገለግል መድሃኒት ነው።			
5	ያለ ግልፅ ትዕዛዝ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች ዘወትር ከተወሰዱ፣ ወደ ፊት የመስራታቸው ነገር ዝቅተኛ ነው።			
6	ፀረ-ባክቴሪያ ወደ ፊት የሚያጋጥሙ ረቂቅ-ትህዋሲያን (ባክቴሪያን፣ ቫይረስን፣ ፈንገስን፣ ፓራሳይትን) ለመዋጋት እንደ ቅድመ መከላከያ ዘዴ መጠቀም እንችላለን።			
7	ከበፊት ህክምና የተረፈ ፀረ-ባክቴሪያ አስቀምጦ በቀጣይ ለተመሳሳይ ተላላፊ በሽታ(ኢንፌክሽን) መጠቀም ጥሩ ተግባር (ልምድ) ነው።			
8	ሀሙማን የበሽታቸው ምልክት/ስሜት ሲሻሻል ፀረ-ባክቴሪያዎን የታዘዘላቸው ግዜ ባያልቅም መውሰድ ማቆም ይችላሉ			
9	በቫይረስ ምክንያት የሚመጡ በሽታወች በፀረ-ባክቴሪያ መታከም ይችላሉ።			
10	አጣዳፊ በጉንፋን የተዘጋ ጉሮሮን ለማከም መንስኤው ምንም ይሁን ፀረ-ባክቴሪያ መጠቀም እንችላለን			
11	የሰውነት ትኩሳትን ቀጥታ በፀረ-ባክቴሪያ ማከም እንችላለን።			
12	የ ባክቴሪያ ኢንፌክሽንን (በሽታን) በፀረ-ባክቴሪያ ማከም ይቻላል።			
13	ጉንፋን እና ሳል ምንግዜም ዘወትር መታከም ያለባቸው በፀረ-ባክቴሪያ ነው።			
14	የቁስል ኢንፌክሽንን መንስኤው ምንም ይሁን በፀረ-ባክቴሪያ ማከም ይቻላል።			
15	አጣዳፊ ተቅማጥን መንስኤው ምንም ይሁን በፀረ-ባክቴሪያ ማከም ይቻላል።			
16	የሽንት ቧንቧ ኢንፌክሽንን መንስኤው ምንም ይሁን በፀረ-ባክቴሪያ ማከም ይቻላል።			
17	ያለ መድሃኒት ማዘዣ ፀረ-ባክቴሪያን ማደል በሀሙማን ዘንድ ትክክል ላልሆነ የፀረ-ባክቴሪያ አጠቃቀም አስተዋፆ አለው።			
18	ትክክል ያልሆነ የፀረ-ባክቴሪያ አጠቃቀም ህክምናውን(መድሃኒቱን) ጥቅም የለሽ ያደርገዋል።			
19	ትክክል ያልሆነ የፀረ-ባክቴሪያ/ዎች አጠቃቀም የፀረ-ባክቴሪያ መቋቋም ክስተትን ይጨምራል።			
20	የደንበኞች በፀረ-ባክቴሪያ ራስን ማከም ፀረ-ባክቴሪያ የመቋቋም እድገት ላይ አስተዋፆ አለው።			
21	የፀረ-ባክቴሪያ መቋቋም አለማችን የተጋረጠባት አስፈላጊ እና አንገብጋቢ የማህበረሰብ ጤና ጉዳይ ነው።			
22	ያለ መድሃኒት ማዘዣ ፀረ-ባክቴሪያን ማደል የፀረ-ባክቴሪያ መቋቋም እንዲያድግ (እንዲከሰት) ያደርጋል።			
23	አንድ ወይም ሁለት የፀረ-ባክቴሪያን መጠን (ዶዝ) መዝለል የፀረ-ባክቴሪያ መቋቋም እድገት (ክስተት) ላይ አስተዋፆ የለውም።			
24	ፀረ-ባክቴሪያን መቋቋም የሚችሉ ባክቴሪያዎች በጤና ተቋም ሆነ በህብረተሰቡ ውስጥ አይስፋፉም (አይዘመቱም)።			
25	በመድሃኒት ማዘዣ የታዘዙ የፀረ-ባክቴሪያ መድሃኒትን ተከታትሎ ያለመውሰድ ችግር ከዋና ዋናዎቹ የፀረ-ባክቴሪያ መቋቋም መንስኤዎች አንዱ ነው።			
26	ፀረ-ባክቴሪያ በክፍል ብቻ ወሰዶ ማቆም አንዱ ለፀረ-ባክቴሪያ መቋቋም መንስኤ ነው።			
27	በመድሃኒት ማዘዣ ከታዘዘው ትክክል ጊዜ በላይ ፀረ-ባክቴሪያን መውሰድ አንዱ የፀረ-ባክቴሪያ መቋቋም መንስኤ ነው።			

28	የፀረ-ባክቴሪያ መቋቋም ችግር በአብዛኛው የሚከሰተው በጤና ተቋማት(ከሆስፒታል) ነው ከህብረተሰቡ ውስጥ ከሚከሰተው ጋር ሲነፃፀር።			
29	የመድሃኒት ቤት ሰራተኞች/ባለሙያዎች ፀረ-ባክቴሪያን ከትክክለኛው ግዜ ያጠረ አድርጎ ማደል ከዋና ዋናዎቹ የፀረ-ባክቴሪያ መቋቋም መንስኤዎች አንዱ ነው።			
30	እኔ በኢትዮጵያ ውስጥ የፀረ-ባክቴሪያ እደላን (በመድሃኒት ማዘዣ ወይም ያለማዘዣ) በተመለከተ ስላሉ ደንቦችና መመሪያዎች ግልፅ የሆነ ግንዛቤ አለኝ።			
31	በኢትዮጵያ ውስጥ ፀረ-ባክቴሪያ የሚካተቱት በመድሃኒት ማዘዣ ብቻ ከሚሰጡ መድሃኒቶች ውስጥ ነው።			
32	በኢትዮጵያ ውስጥ የፋርማሲ ባለሙያዎች/ሰራተኞች ያለመድሃኒት ማዘዣ ፀረ-ባክቴሪያን እንዲያድሉ ህጉ ይፈቅድላቸዋል።			
33	የመድሃኒት ቤት ሰራተኞች/ባለሙያዎች ፀረ-ባክቴሪያን ያለ መድሃኒት ማዘዣ ማደል ((መስጠት) ሊያስቀጣቸው ይችላል።			

ክፍል 3: አመለካከትን በተመለከተ

ይህ የመጠይቅ ክፍል ስለ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች ስላለዎት አመለካከት ነው። እባክዎ ተገቢው ሰጥን ላይ ምልክት በማድረግ ይምረጡ።

ለእያንዳንዱ ጥያቄ አንድ ሰጥን ብቻ ላይ ነው ምልክት የሚያደርጉት

ተ.ቁ	ጥያቄ	በጣም አልስማማም	አልስማማም	ገለልተኛ	እስማማለሁ	በጣም እስማማለሁ
1	እንደኔ እምነት ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች ከሚከተሉት የጤና እክሎች ለማገገም ሚና ሊኖራቸው ይችላል መንስኤዎቻቸው ምንም ቢሆን፤ 7. ትኩሳት 8. ጉንፋን እና ሳል 9. አጣዳፊ የጉሮሮ ህመም 10. አጣዳፊ ተቅማጥ 11. የቁስል ኢንፌክሽን 12. ያልተባባሰ የሽንት ቧንቧ ኢንፌክሽን					
2	የመድሃኒት ቤት ሰራተኞች/ባለሙያዎች ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዣ ማደል አለባቸው ምክንያቱም ፀረ-ባክቴሪያን ያለመድሃኒት ማዘዣ ከማደል መቆጠብ የመድሃኒት ቤት ሽያጭ እና ትርፍ ላይ አሉታዊ ትፅዕኖ ስለሚኖረው።					
3	ስለ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች በትምህርት ያገኘሁት ወይም ያለኝ እውቀት ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለ መድሃኒት ማዘዣ ለማደል ያስችላኛል ወይም በቂ ነው።					
4	የመድሃኒት ቤት ሰራተኞች/ባለሙያዎች ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዣ ማደል አለባቸው ምክንያቱም ፀረ-ባክቴሪያን ያለመድሃኒት ማዘዣ ከማደል መቆጠብ ህሙሳን በመድሃኒት ቤቱ አገልግሎት ላይ እርካታ እንዳይኖራቸው መንስኤ ይሆናል።					
5	የመድሃኒት ቤት ሰራተኞች/ባለሙያዎች ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዣ ማደል አለባቸው ምክንያቱም ህሙሳን ፀረ-ባክቴሪያ/ዎቹ ያለመድሃኒት ማዘዣ ካልተሸጠላቸው፤ ህሙሳን በቀላሉ ከሃኪማቸው ፀረ-ባክቴሪያ የተፃፈበት የመድሃኒት ማዘዣ ማግኘት ይችላሉ።					
6	ሽያጭ እና ትርፍን ለመጨመር ከመድሃኒት ቤት ባለቤት የሚመጣ ጫና ከባድ ስለሆነ፤ የመድሃኒት ቤት ሰራተኞች/ባለሙያዎች ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዣ ማደል አለባቸው።					
7	ትክክለኛ የፀረ-ባክቴሪያ እደላን ለማሻሻል በህብረተሰቡ ውስጥ የሚገኙ መድሃኒት ቤቶች ውስጥ የሚሰሩ የመድሃኒት ቤቶች ሰራተኞች/ባለሙያዎች ስለ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች በቂ ትምህርት ማግኘት አለባቸው።					

8	የመድሃኒት ቤት ሰራተኛ/ባለሙያ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዝ ማደል አለበት ምክንያቱም ህሙማን ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች ያለመድሃኒት ማዘዝ ካልተሸጠላቸው፤ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን በቀላሉ ከሌላ መድሃኒት ቤት ማግኘት ይቻላሉ።					
9	ህሙማን ወደ መድሃኒት ቤቱ የመጡበት ምክንያት የባክቴሪያ ኢንፌክሽን ከሆነ የመድሃኒት ቤቱ ሰራተኛ/ባለሙያዎች ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዝ ማደል ይኖርባቸዋል።					
10	የመድሃኒት ቤት ሰራተኛ/ባለሙያዎች ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዝ ማደል የለባቸውም ምክንያቱም ያለ መድሃኒት ማዘዝ ፀረ-ባክቴሪያዎችን ማደል የፀረ-ባክቴሪያዎችን መቋቋም እንዲከሰት ያደረጋል።					
11	የመድሃኒት ቤት ሰራተኛ/ባለሙያዎች ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለ መድሃኒት ማዘዝ ማደል ይቻላሉ ምክንያቱም እንደ እኔ አስተያየት የፀረ-ባክቴሪያ/ዎች የአጠቃቀም ሁኔታ ሁልጊዜ የፀረ-ባክቴሪያዎች መቋቋም መንስኤ ስለማይሆን።					
12	የመድሃኒት ቤት ሰራተኛ/ባለሙያዎች ህሙማን ሃኪም ለመጎብኘት ሰዐትም ሆነ ገንዘብ እንደሌላቸው ካወቁ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዝ ማደል ይኖርባቸዋል።					
13	በኢትዮጵያ ውስጥ በጠቅላላ ህብረተሰብ ዘንድ ቀድሞዎቹ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ከመጥን በላይ ተጠቅመዉባቸዋል፤ ስለዚህ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለ መድሃኒት ማዘዝ ማደል ነገሮችን/ችግሮችን ሊያባብስ አይችልም።					
14	ያለ መድሃኒት ማዘዝ የሚደረግ የፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን እደላ የቁጥጥር ባለስልጣናት በቅርብ ሊቆጣጠሩት ይገባል።					
15	የመድሃኒት ቤት ሰራተኛ/ባለሙያዎች ህሙማን መድሃኒት ቤቶችን ከመጎብኘታቸው በፊት ሃኪምን እንዲያማክሩ እና መድሃኒት ማዘዝ እንዲያገኙ ማበረታት አለባቸው።					
16	ትክክል የሆነ የፀረ-ባክቴሪያ/ዎች አጠቃቀምን ማጎልበት የጤና ባለሙያዎች፤ ህሙማን እና ፖሊሲ ሰዎች የጋራ ድርሻ ነው።					
17	እንደእኔ እምነት እንደ አንድ የመድሃኒት ቤት ሰራተኛ/ባለሙያ፤ በኢትዮጵያ ውስጥ ትክክለኛ የፀረ-ባክቴሪያ/ዎች አጠቃቀም እንዲኖር አስተዋጾ የማድረግ መብት አለኝ።					
18	የመድሃኒት ቤት ሰራተኛ/ባለሙያዎች ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዝ ማደል አለባቸው ምክንያቱም የህሙማን ፊላጎት/ጥያቄ በየጊዜው እየጨመረ ባለበት ሁኔታ ፀረ-ባክቴሪያን ያለመድሃኒት ማዘዝ ከማደል መቆጠብ ሁልጊዜ አስቸጋሪ ስለሆነ።					
19	የፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን መቋቋም መከሰት ለመከላከል ህሙማን ራስን በራስ በፀረ-ባክቴሪያ/ዎች ማከም ማቆም አለባቸው።					
20	ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለ መድሃኒት ማዘዝ ማደል ችግር የለውም ምክንያቱም፤ <ul style="list-style-type: none"> 6. እንደእኔ እምነት ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች ምንም ችግር የማያስከትሉ መድሃኒቶች ስለሆኑ። 7. እንደእኔ እምነት ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች ምንም ወይንም በጣም ትንሽ የጎንኞሽ ጉዳት ስለሚያስከትሉ። 8. እኔ የህሙማንን የፀረ-ባክቴሪያ ፍላጎት መርምሮ ወይንም ለይቶ የማወቅ ብቃቱ ስለሌለኝ። 9. እኔ ለህሙማን ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ማዘዝ ያለብኝ እንደሆነ ወይንም ወደ ሃኪም መላክ እንዳለብኝ ስለማወቅ። 10. እኔ በትክክል ህሙማንን ስለ ትክክለኛ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች አጠቃቀም መምከር ስለምችል። 					

ክፍል 4: ተግባርን በተመለከተ

ይህ የመጠይቅ ክፍል ስለ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች እድላ አተገባበርን በተመለከተ ነው። እባክዎ ተገቢው ሳጥን ላይ ምልክት በማድረግ አተገባበርዎ በምን ያህል መጠን/ድግግሞሽ እንደሆነ ያሳውቁን።

ለእያንዳንዱ ጥያቄ አንድ ሳጥን ብቻ ላይ ነው ምልክት የሚያደርጉት

ተ.ቁ	ጥያቄ	በፍፁም (0%)	አንዳንድ ጊዜ (25%)	በከፊል (ገሚሱን ጊዜ) (50%)	አብዝሃኛውን ጊዜ (75%)	ሁል ጊዜ (100%)
1	እኔ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለ መድሃኒት ማዘዝ እስጣለሁ።					
2	ከህሙማን/ደንበኞች በቀጥታ ጥያቄዎ ከመጣ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለ መድሃኒት ማዘዝ እስጣለሁ።					
3	በባክቴሪያል ኢንፎክሽን ለተያዘ ጎልማሳ፤ የመድሃኒት ማዘዝ ሳልጠይቅ ፀረ-ባክቴሪያ እስጣለሁ።					
4	ታማሚው የቤተሰብ አባል ወይም የማዕቀው ሰው ከሆነ ያለመድሃኒት ማዘዝ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን እስጣለሁ።					
5	ህሙማን በጥቃቅን ህመሞች(ማይነር ኤልመንት) ከመጡ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዝ እንደ ሌሎች ያለማዘዝ እንደሚሰጡ መድሃኒቶች እስጣለሁ።					
6	ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለ መድሃኒት ማዘዝ በኢንፎክሽን ለተያዙ ልጆች እስጣለሁ።					
7	በቫይረስ ኢንፎክሽን ለተያዙ ልጆች፤ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለመድሃኒት ማዘዝ እስጣለሁ።					
8	በቫይረስ ኢንፎክሽን ለተያዙ ጎልማሳ፤ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለ መድሃኒት ማዘዝ እስጣለሁ።					
9	ለሚከተሉት የጤና እክሎች በባለፈው ሳምንት ያለ መድሃኒት ማዘዝ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎች በምን ያህል መጠን ስጥቀል? ጉንፋን ወይም ሳል አጣዳፊ ተቅማጥ ያልተባባሰ የሽንት ቧንቧ ኢንፎክሽን የቁስል ኢንፎክሽን አጣዳፊ የጉሮሮ ማበጥ					
10	የሚከተሉትን በሽታዎች ወይም የበሽታ ምልክቶችን የሚያሳዩ ህሙማን በአሁኑ ጊዜ ቢመጡ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለ መድሃኒት ማዘዝ በምን ያህል መጠን ይሰጣሉ? ጉንፋን ወይም ሳል አጣዳፊ ተቅማጥ ያልተባባሰ የሽንት ቧንቧ ኢንፎክሽን የቁስል ኢንፎክሽን አጣዳፊ የጉሮሮ ማበጥ					

11. በአብዛሃኛው በመድሃኒት ቤትዎ ያለ መድሃኒት ማዘዣ የሚሰጡ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን እባክዎ ከታች ባለው ክፍት ቦታ ይዘርዝሩልን?

12. በመድሃኒት ቤትዎ ፀረ-ባክቴሪያ/ዎችን ያለ መድሃኒት ማዘዣ በአብዛሃኛው የሚሰጡበት ምክንያት/ቶችን ወይንም የጤና እክሎችን እባክዎ ይንገሩን?

ስለተሳተፋችሁ እናመሰግናለን!